

عنوان مقاله:

جستاری در بسترهای نظری و رویه های عملی محدودکننده صلاحیت دیوان محاسبات کشور

محل انتشار:

پژوهش نامه حقوق اسلامی، دوره 24، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

نویسندگان:

محمد مظهری - دانشیار، گروه حقوق، دانشکده حقوق و علوم اجتماعی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

فرشید بنده علی - دانشجوی دکتری حقوق عمومی، دانشکده حقوق و علوم اجتماعی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

خلاصه مقاله:

دیوان محاسبات کشور نهاد ناظری است که سابقه تاسیس آن به دوران مبارزات مشروطه خواهی ایرانیان باز می گردد. نهادی حدودا یکصد ساله با شانی برگرفته از اصل ۱۰۱ متمم قانون اساسی مشروطه، و سپس اصول ۵۴ و ۵۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، که اگر چه هدف ایجاد آن از همان بدو تاسیس نظارت بر در دخل و خرج مملکت بود، اما این هدف در گذر زمان فراز و فرودهای متعدد به خود دیده است. با وجود چنین سابقه نظارتی دیوان محاسبات، این پژوهش سعی در این امر دارد تا با مطالعه توصیفی تحلیلی، و با مراجعه به اسناد و رویه های قانونی موجود، به این پرسش پاسخ دهد که چالش ها و بایسته های حاکم بر صلاحیت نظارتی دیوان محاسبات کشور نسبت به عملکرد مالی دولت در نظام کنونی حقوق اداری ایران چیست؟ پاسخ پسری درخور و منطبق با قصد واضعان قانون اساسی از تاسیس این دیوان. پژوهشگران در این مقاله به این نتیجه رسیده اند که بدفهمی های فکری برجای مانده از دوران مشروطه در خصوص کارکردها و وظایف دیوان و متعاقبا عدم توانایی قوه موسس اساسی بعد از انقلاب اسلامی ایران در برطرف نمودن آن بدفهمی ها، نهایتا منجر به خروج بخش عمده ای از منابع مالی بیت المال از شمول نظارت دیوان و مآلا فروکاستن این نظارت به اعتبارات بودجه کل کشور گردیده است، حال آنکه نظارت تمام عیار دیوان محاسبات بر عموم بیت المال ضرورتی انکارناپذیر است.

کلمات کلیدی:

دیوان محاسبات کشور، اصل ۵۵ قانون اساسی، بودجه، شورای نگهبان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1932507>

